

Do rąk własnych.

1. DOKŁAD DOWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 206 / dnia 18 / I 1919 r.
załącz. Wydział.

Do

Pana NACZELNIKA PAŃSTWA

WARSZAWA, dnia 10. stycznia 1919. W WARSZAWIE.

Międzynarodowa sytuacja utworzyła dla Wojska polskiego następujące zadania:

- 1./ Odsiecz LWOVA i obrona ziem polskich w Galicji wschodniej.
- 2./ Ustalenie sprawiedliwej granicy na WOŁYNIU.
- 3./ Ustalenie granicy na Szlązku, Orawie i Spiżu.
- 4./ Pomoc dla dziś z własnych sił wyzwających się księstwa Poznańskiego, Szlązka i Prus zachodnich.
- 5./ W nakształcie załatwienia sprawy kresów północno-wschodnich konieczność stworzenia militarnie fait accompli, conajmniej co do ziemi suwalskiej i grodzieńskiej.
- 6./ Wstrzymanie fali bolszewickiej na ziemi polskie, które zadanie z dnia na dzień w miarę ustępowania oddziałów niemieckich z terenu Oberostu w które to w myśl warunków rozejmu miały być przez dłuższy czas jeszcze obsadzone i w takim razie zasłaniałyby ziemi polsko-litewskie przed falą bolszewizmu, występuje na pierwszy plan.

Sytuacja w tym kierunku szczególnie zmieniła się na naszą niekorzyść, gdy silne radykalne polityczne grupy w Niemczech zbliżają się do bolszewizmu i dążą do połączenia się z bolszewizmem na wschodzie na koszt Polski.

Pod tą perspektywą polityczną zorganizowały się znaczne siły bolszewickie i zbliżają się do przez Litwę i Bi

łoruś.

Operacje wojsk bolszewickich sowieków przez obsadzenie ostatecznie Wilna osiągnęły ważny sukces polityczny i militarny, oddziałujący niepokojąco na społeczeństwo i podniecająco na bolszewizm lokalny.

7./ Wreszcie zadaniem wojska jest strzeżenie bezpieczeństwa na wewnątrz kraju.

Sztab Generalny postawiony przez Rząd Polski przed zadaniem strzeżenia siłą zbrojną interesów Państwa miał powyżej przytoczone zadania jako wytyczne przy organizacyi i użyciu wojsk polskich.

Zorganizowanie tak silnej armii ^{wymienionym} by ~~wymienionym~~ ^{wymienionym} zadaniom w całości podołać mogła przeciwstawiają się trudności które leżą poza kompetencyą Sztabu Generalnego.

Wszystkie wysiłki od chwili istnienia Sztabu Generalnego i Wojska poczynione we wszystkich możliwych kierunkach w Państwach ościennych spełzły dotąd na niczem a to z powodu że stosunek naszego Rządu do tych Państw jeszcze nie został wyjaśniony.

Z jeszcze większą nieufnością odnosi się Entente, jest ona głucha na nasze prośby i przedstawienia uważając dzisiejszy Rząd jako ekpozyturę bolszewizmu.

Niepokojącym jest wprost objaw że Państwa koalicyjne podług informacyi Rządu mają nam sprzyjać podczas gdy w praktyce nie biorą nawet sposobności zapoznać się z naszymi stosunkami; co objawia się że np. dotychczas nie zesłały swych przedstawicieli.

W chwilowym położeniu szczególnie gdzie Naczelne Dowództwo przeszło do akcji zaczepnej przeciwko ukraińcom, kierując tam z największym wysiłkiem jakie tylko możliwe siły osłabiając temsamem front przeciw bolszewikom i kraj. Akcja ta, rozwijając się pomyślnie może w najkrótszym czasie doprowadzić do sytuacji, że z powodu braku materiału wojennego, przedewszyst

kieram amunicji /np. cały zapas niemieckiej amunicji wynosi czterokrotnie strzałów/ może spowodować dotkliwy zwrot w położeniu wojskowym, który pociągnie za sobą komplikacje polityczne co do granic i na wewnątrz kraju.

Honor Narodu i Armii polskiej żąda jak najszybszej decyzji wyjścia z tej katastrofalnej sytuacji, inaczej bowiem idziemy ku zgubie Narodu i to ze świadomością.

Moim obowiązkiem jako Szefa Sztabu Generalnego Wojsk Polskich, przed Narodem i historią odpowiedzialnym, jest z całym naciskiem przedstawić Panu Naczelnikowi Państwa powyżej skreśloną sytuację.

Stawiam następujące wnioski:

- 1./ Rozjem z ukraińcami, przy ustaleniu możliwie korzystnej linii demarkacyjnej w celu przeczucenia wszystkich sił na nasze granice północno-wschodnie i wschodnie - najdalej do dwu tygodni.
- 2./ Uгода z Czechami i Słowakami.
- 3./ Najszybsze uzyskanie materiału wojennego od koalicji, przez co jest możliwe
- 4./ szersza organizacja Armii przez ogłoszenie poboru i wyznaczenie budżetu w których to wypadkach możliwe będzie zadaniom ustępu wymienionym w całości podołać.

Proszę Pana Naczelnika Państwa wzięwszy moje przedstawienia pod uwagę, o najszybsze powzięcie decyzji celem wyjścia z tej dla dobra Narodu groźnej sytuacji, ponieważ w przeciwnym wypadku nie mógłbym współnieść odpowiedzialności.

Syropczyński